

1. Бойцова Л.В., Зинчук Е.Г., Непримерова С.В. Исследование секвестрации органического вещества в почвах разной степени гидроморфизма. Проблемы агрохимии и экологии. 2017. № 4. С. 48-53.
2. Непримерова С.В. Влияние интенсивного окультуривания дерново-подзолистой почвы на её микростроение. В сборнике: Материалы научной сессии по итогам 2012 года Агрофизического института. Агрофизический научно-исследовательский институт РАСХН. 2013. С. 149-154.
3. Непримерова С.В. Влияние системы воспроизводства плодородия почвы полевого и овощного севооборота на её минералогический состав. В сборнике: Агроэкологические проблемы почвоведения и земледелия Сборник докладов научно-практической конференции Курского отделения МОО "Общество почвоведов имени В.В. Докучаева", посвященной Международному году почв. 2015. С. 138-140.
4. Непримерова С.В. Изменение микростроения дерново-подзолистой почвы при внесении органических удобрений. В сборнике: Гумусное состояние почв 2008. С. 64-65.
5. Русанова Г. В. Микроморфология антропогенно-измененных почв. Екатеринбург. 1998. 160с.
6. Турсина Т. В., Морозова Т. Д. Основные этапы развития микроморфологии почв в России.// Почвоведение 2011, № 7, с. 878 – 893.
7. Boitsova L.V., Zinchuk E.G., Neprimerova S.V. Influence of different types of land use on accumulation of organic matter in soddy podsolich soils. Проблемы агрохимии и экологии. 2018. № 3. С. 45-50.

УДК 635 : 551.582

Ніколаєва А. М., магістр*

Одеський державний екологічний університет

e-mail: anastasija1998.98@gmail.com

ВПЛИВ ПОГОДНИХ УМОВ НА ФОРМУВАННЯ ВРОЖАЙНОСТІ СОЛОДКОГО ПЕРЦЮ В СТЕПОВІЙ ЗОНІ УКРАЇНИ

Рослини солодкового перцю відзначаються підвищеними вимогами до умов тепло та вологозабезпечення. Перець стручковий відноситься до сімейства пасльонових, роду капсікум. В нашій країні перець відноситься до однолітніх рослин, може бути багаторічною в тропічних країнах.

Перець – рослина низько або середньо росла, інколи висока та компактна або напіврозкидиста, має гілчасте коріння, стебло – дерев’янисте внизу, зверху

*Науковий керівник – Божко Л. Ю., канд. геогр. наук, доцент

трав'янисте, без опушування. Листя поодинокі або зібране в розетку. Квітки поодинокі, колесовидні, розташовані в розвалці стебла. Білі, іноді з зеленим відтінком. Плід- 2-4 гніздова ягода.

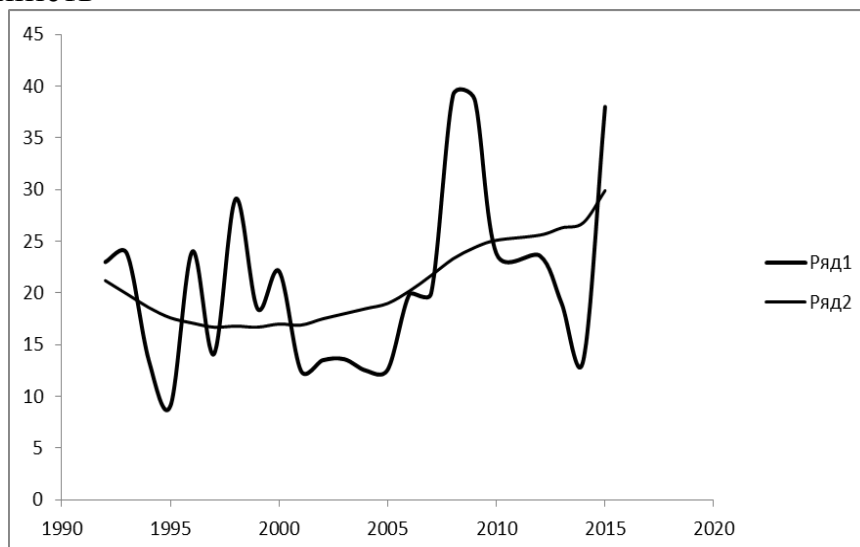
За формою плоди дуже різноманітні: від циліндричних до кулястих, від гладеньких до ребристих. Колір плодів може бути від білого до темно-зеленого у період технічної стиглості, та від темно-червоного до жовтого кольору в період біологічної стиглості. Маса плода може бути від 1,5 г до 450 г. На кущі плід може висіти, стирчати, може зустрічатись на одному кущі змішане положення плодів.

Найбільші виробничі посівні площі солодкого перцю зосереджені південніше лінії Чернівці – Знам'янка – Ізюм. Найвищі середні урожаї культури спостерігаються в Одеській, Миколаївській, Херсонській, Запорізькій, Донецькій областях та в АР Крим і становлять 200 – 260 ц/га. На родючих землях заплав річок урожаї на окремих полях досягають до 600 ц/га [1, 2, 3]. Змінюються урожаї як по території, так і в часі. Для оцінки змін був побудований графік динаміки середніх по Степовій зоні урожаїв солодкого перцю (рис. 1), розрахована лінія тренда методом гармонічних зважувань, а також відхилення врожаїв від лінії тренда, які зумовлені впливом погоди (рис. 2).

Аналіз тенденції зміни урожаїв солодкого перцю показує, що приріст урожайності в Степовій зоні становив 3,64 ц/га. В середині періоду спостерігається зменшення швидкості приросту, яке пояснюється порушенням режиму зрошення, агротехніки вирощування, зміною форм господарювання тощо.

Якими ж чинниками обумовлюється відхилення урожаїв від лінії трендів щорічно? Солодкий перець повсюди вирощується в умовах повного або часткового зрошення. Тому припускаємо, що вологозабезпеченість рослин була достатньою і у подальшому досліджуватимемо тільки вплив термічного режиму на формування врожаю солодкого перцю.

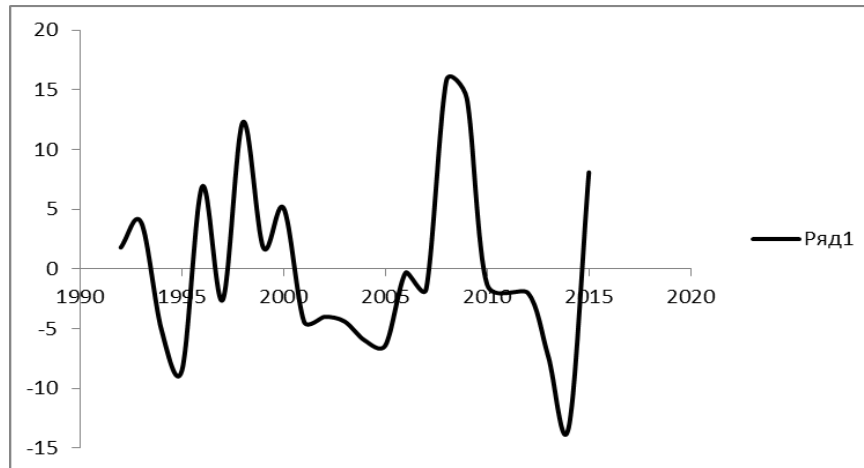
Урожайність

Роки спостережень

Рис. 1. Динаміка врожаю солодкого перцю і лінія тренда

Урожайність

Роки спостережень

Рис. 2. Відхилення врожаїв солодкого перцю від лінії тренда

Нами були одержані статистичні залежності врожаїв солодкого перцю від різних показників термічного режиму, тривалості періоду плодоношення, від середнього врожаю одного збору і т.ін. Розраховані коефіцієнти кореляції наводяться в табл. 1.

1. Коефіцієнти кореляції урожаю солодкого перцю з показниками забезпеченості теплом за різні періоди вегетації

Сорти солодкого перцю	Суми температур вище 15 °C					
	За критичний період		за період плодоношення		за вегетаційний період	
	R	Σ	R	Σ	R	Σ
Ранньостиглі	0,66	0,03	0,60	0,03	0,86	0,01
Середньостиглі	0,60	0,03	0,57	0,03	0,85	0,04
Пізнєостиглі	0,56	0,04	0,52	0,04	0,75	0,03
Середнє, без врахування сорту	0,62	0,01	0,57	0,01	0,80	0,03

Як видно із табл.1 найвищі значення коефіцієнтів кореляції спостерігаються із сумами температур за весь вегетаційний період, особливо для ранньостиглих сортів. Це свідчить про те, що після висаджування розсади в ґрунт температура повітря не завжди оптимальна для розвитку рослин. Для середньостиглих та пізнєостиглих сортів зв'язок теж тісний, але коефіцієнти кореляції нижчі. Слід відзначити, що поняття скоростиглості перед кінцем вегетації не відіграє суттєвої ролі, тому що вегетаційний період у всіх сортів закінчується після стійкого переходу температури повітря через 10 °C.

Список використаної літератури

1. Овощеводство Молдавии. / Под ред. П.И. Патрона - Кишинев: Изд. «Карта Молдовэняскэ», 1972. – С. 288 – 301.
2. Божко Л.Е. Агрометеорологические условия и продуктивность овощных культур в Украине. // Украинский гидрометеорологический журнал. – О.: Тес. 2006, № 1. –с. 119 – 127.
3. Божко Л.Ю. Клімат і продуктивність овочевих культур в Україні. /Монографія. –Одеса «Екологія», 2010.-364 с.